

Jeste li znali da trljanje očiju može dovesti do sljepoće?

Piše 24ContentHaus, utorak, 28.12.2021. u 9:20

Powered by
Klinika Svjetlost

Foto: Gulliver/Shutterstock

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, najmanje 2,2 milijarde ljudi na svijetu pati od poteškoća s vidom, a oštećenje rožnice četvrti je uzrok sljepoće u svijetu. Doktor Gabrić pojasnio nam je kako paziti na oči da ne dođe do trajnog oštećenja

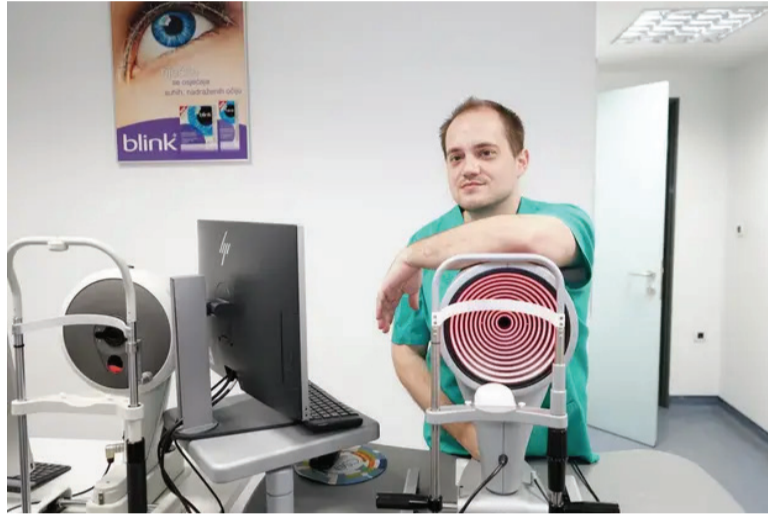
Oko je organ od otprilike 2,5 centimetara, a informacije koje primamo iz očiju zauzimaju čak četvrtinu radnoga kapaciteta mozga. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, najmanje 2,2 milijarde ljudi na svijetu pati od poteškoća s vidom.

Oko je podijeljeno na sedam malih radnih dijelova, a prvi prednji dio oka zove se rožnica. Rožnica pomaže fokusirati svjetlost i nužno je liječiti ju kad je oštećena ili oboljela. Ako se konvencionalnom terapijom ne uspije poboljšati vid, **ozlijeđena rožnica zamjenjuje se zdravom**, doniranom ljudskom rožnicom. Zbog **nedostupnosti transplantacije** oko 20 milijuna ljudi na svijetu ne vidi. No je li transplantacija jedino rješenje?

Kratkovidnost je najčešća bolest očiju u Hrvatskoj

S dr. Ivanom Gabrićem iz Klinike Svjetlost, razgovarali smo o zdravlju očiju i metodama kojima je moguće liječiti ozlijeđenu rožnicu.

- Što se tiče učestalosti poteškoća s očima u Hrvata, možemo reći da je **jedna trećina kratkovidna**. Slijedi dalekovidnost, a za nju je specifično da se vrlo teško detektira kod djece, pa može u najgorem slučaju voditi u slabovidnost. Primjerice, ako je dijete dalekovidno, ono ne vidi ni predmete koji su mu blizu niti one koje su daleko jer nikad nisu toliko daleko, tako da ne vježba vid. Zbog toga moram pohvaliti preventivni **program ranog otkrivanja slabovidnosti** koji se u Hrvatskoj provodi. Svi roditelji prime poziv na pregled kod liječnika specijalista pa dijete bude pregledano prije četvrte godine života - kaže doktor Gabrić.

dr. Ivan Gabrić | Foto: Klinika Svjetlost

Preventivni pregledi su važni

Ostale klasične tegobe su suhoća očiju, začepljenost suznih kanala i sl, no postoje i problemi koji se teže detektiraju u prvim fazama bolesti.

- Primjerice, **keratokonus, koji je degenerativna bolest rožnice**, ima četiri stupnja. U ranim fazama keratokonus ne utječe toliko na kvalitetu života, moguće ga je čak **zamijeniti s astigmatizmom**, a te dvije bolesti imaju različitu terapiju, pristup liječenju itd. To bismo voljeli izbjeći. Zato je i važna precizna dijagnostika, koju nam omogućuje suvremena tehnologija. Ključno je svakom **pacijentu pristupiti maksimalno prilagođeno** njegovim ili njezinim potrebama, a to je ono što mi u Klinici Svjetlost radimo - pojasnio je naš sugovornik.

Suvremena tehnologija spašava stvar

Danas postoji tehnologija kojom se oko može prikazati do najsitnijih detalja. Pomoću snimanja oka **suvremenom tehnologijom** kojom se služe u Klinici Svjetlost, liječnicima je potpuno jasno kako netko vidi po danu, po noći, rasipa li mu se svjetlo, vidi li zamućenu sliku, kako vidi s naočalama a kako bez njih. S obzirom na to da liječnik ima te informacije, može i pomoći pacijentu. Kad se s tolikom preciznošću vidi oko, onda je moguće **planirati početak i tijek liječenja**.

Ako dođe do ozljede rožnice, posjetite specijalista

Prvi, vanjski, prozirni sloj oka je rožnica. Ona je vrlo tanka i delikatna. Doktora Gabrića pitali smo zašto je važna za vid.

- U rožnici se **prelama svjetlost pri ulasku u oko**. Možete imati savršen vid i nikakva druga oštećenja, ali ako je ona oštećena ili ozlijeđena, to je kao da imate savršen fotoaparat, ali vam je **prva leća na objektivu prašnjava ili zaprljana**. Osobe koje imaju bolest ili oštećenje rožnice vide zamućeno i nejasno - objasnio je.

Postoji više faktora koji utječu na pojavu bolesti rožnice, a oni mogu biti nasljedni, genetski i mehanički. Ne postoji **svijest o tome koliko je oko osjetljiv organ**, iako je svima vidljiv i izložen.

- Često grubo trljamo oči, to je nešto što ne bismo učinili ni jednom drugom organu, a oku radimo. Receptori u oku osjećaju kad je oko ogrebano ili suho, **ali nisu toliko osjetljivi na pritisak**, a kad trljamo oči, tanka vlakna rožnice **trljaju se jedna o druga** i stanjuju na mjestima, **što vodi do oštećenja** - upozorava doktor Ivan Gabrić.

Foto: Klinika Svjetlost

- Važno je istaknuti da je ljudima koji imaju bolesnu rožnicu moguće pomoći. Metoda liječenja koja zaustavlja propadanje rožnice zove se cross linking. Rožnica se pritom učvršćuje, a bolest zaustavlja na mjestu. No naša je želja postići nešto bolje za osobe koje pate od bolesti rožnice. Ne želimo samo zaustaviti bolest u tom trenutku nego im pružiti priliku da se **rožnica kombinacijom ciljanih metoda oporavi** koliko je to moguće. Zato smo i osmislili **Cornea Lux pristup** za pacijente koji imaju oštećenu rožnicu. Cornea Lux obuhvaća niz postupaka i protokola koji su usmjereni na **pacijentove specifične potrebe**, a koje možemo detektirati preciznom dijagnostikom - kaže doktor Gabrić.

Transplantacija - zadnje rješenje

Dijelu pacijenata moguće je pomoći jedino transplantacijom rožnice. To je ozbiljan zahvat i jedina metoda kojom se može utjecati na vraćanje vida pacijentu u zadnjoj fazi bolesti.

- Naravno, problemi s transplantacijom su klasični, ipak je riječ o stranom tkivu. Osim toga, **donirane rožnice najčešće su stare**, pa u slučaju da netko treba napraviti transplantaciju u ranijoj životnoj dobi, primjerice s 20 godina, izgledno je da će mu biti potrebna još jedna ili dvije tijekom života, sve ovisi o životnom vijeku osobe. Naš je cilj zapravo **pravodobna detekcija i pametan sveobuhvatan pristup bolesti** kako bi se broj potrebnih transplantacija znatno smanjio - pojašnjava doktor.

Rožnica se dobiva od donora, pa i to utječe na dostupnost zahvata. Ne mogu svi u svakom trenutku dobiti rožnicu.

- Namalost, da bi mogli dobiti rožnicu, netko drugi treba umrijeti. Zato na i je cilj **sprječiti da bolest toliko napreduje** da do transplantacije treba doći, koristeći upravo **Cornea Lux pristup**, kojim je moguće pacijentu pružiti personaliziranu uslugu, jer je svaki problem i **svako oko jedinstveno**, pa ne možemo jednako liječiti dva pacijenta - ističe naš sugovornik.

dr. Ivan Gabrić | Foto: Klinika Svjetlost

Za kraj je doktor Gabrić poručio čitateljima da su oči osjetljiv organ:

- **Nemojte ih grubo trljati** jer to dovodi do stanjenja tkiva i oštećenja rožnice, koje može **rezultirati gubitkom vida!** To je najmanje što možete učiniti za svoje oči. Pazite ih i **pokušajte biti redoviti** na preventivnim pregledima!

U Klinici Svjetlost uspjeli su uz pomoć novca iz fondova Europske unije nabaviti čak tri uređaja visoke tehnologije koji im omogućuju da oko pregledaju u potpunosti. Takav sveobuhvatan pregled ne postoji nigdje u Hrvatskoj, pa ni u svijetu.